

Metodika projektu iekļaušanai IKT mērķarhitektūrā

I Vispārīgie jautājumi

1. Metodika nosaka kārtību, kādā:
 - 1.1. darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" prioritārā virziena "IKT pieejamība, e-pārvalde un pakalpojumi" 2.2.1. specifiskā atbalsta mērķa "Nodrošināt publisko datu atkalizmantošanas pieaugumu un efektīvu publiskās pārvaldes un privātā sektora mijiedarbību" (turpmāk – SAM) projekta iesniedzējs sagatavo un iesniedz detalizēto projekta aprakstu Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai (turpmāk – VARAM);
 - 1.2. VARAM izvērtē un saskaņo detalizēto projekta aprakstu;
 - 1.3. Par projekta īstenošanu atbildīgā nozares ministrija sagatavo un ar iesaistītājām institūcijām saskaņo Ministru kabineta rīkojuma projektu, ar ko apstiprina projekta iekļaušanu informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (turpmāk – IKT) mērķarhitektūrā;
 - 1.4. VARAM izvērtē un saskaņo IKT mērķarhitektūrā iekļauto detalizēto projektu aprakstu izmaiņas.

II Detalizēto projektu aprakstu sagatavošana

2. Detalizētais projekta apraksts sastāv no:
 - 2.1. detalizētā projekta apraksta (1.pielikums);
 - 2.2. detalizētā projekta apraksta pielikuma (2.pielikums), kas ietver:
 - 2.2.1. 1.sadaļu: Prasības projektam;
 - 2.2.2. 2.1.sadaļu: Procesi;
 - 2.2.3. 2.2.sadaļu: Pakalpojumi;
 - 2.2.4. 2.3.sadaļu: Pakalpojumu ieviešana;
 - 2.2.5. 3.1.sadaļu: Datu kopas;
 - 2.2.6. 3.2.sadaļu: Datu pakalpes;
 - 2.2.7. 4.sadaļu: Būtisko arhitektūras elementu izmantošana;
 - 2.2.8. 5.sadaļu. Projekta radīto būtisko arhitektūras elementu attīstības robežšķirtnes;
 - 2.3. apliecinājuma (3.pielikums).
3. Detalizētie projektu apraksti tiek sagatavoti projektiem, kuri ir ietverti SAM projektu iesniegumu atlases projektu sarakstā¹.

¹ Ministru kabineta 2017.gada 10.augusta rīkojums Nr. 422 "Par darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 2.2.1. specifiskā atbalsta mērķa "Nodrošināt publisko datu atkalizmantošanas pieaugumu un efektīvu publiskās pārvaldes un privātā sektora mijiedarbību" 2.2.1.1. pasākuma "Centralizētu publiskās pārvaldes IKT platformu izveide, publiskās pārvaldes procesu optimizēšana un attīstība" un 2.2.1.2. pasākuma "Kultūras mantojuma digitalizācija" projektu iesniegumu atlases 2. kārtas projektu sarakstu Eiropas Savienības fondu 2014.-2020. gada plānošanas periodam"

4. Detalizētājā projekta aprakstā iekļauj informāciju par projekta ieguldījumu SAM rezultāta rādītājos un projekta sociālekonomisko indikatīvo lietderības pamatojumu².
5. Detalizēto projektu aprakstu un tā pielikumus noformē elektroniski, izmantojot šīs metodikas pielikumos pievienotās veidlapas.
6. Detalizēto projekta aprakstu paraksta projekta īstenojošās institūcijas vadītājs. Apliecinājumu paraksta nozares ministrijas valsts sekretārs (pašvaldībā – izpilddirektors).

III Detalizēto projektu aprakstu iesniegšana

7. Projekta iesniedzējs oficiāli elektroniski iesniedz VARAM detalizēto projektu aprakstu.
8. VARAM elektroniski informē projekta iesniedzēju par detalizētā projekta apraksta saņemšanu.

IV Detalizēto projektu aprakstu izvērtēšana

9. Detalizētos projektu aprakstus un to pielikumus VARAM izvērtē ar mērķi pārbaudīt projekta plānoto ieguldījumu SAM kopējo rādītāju sasniegšanā, konstatēt iekļaušanos valsts vienotajā IKT arhitektūrā no koplietošanas platformu un komponentu attīstīšanas un izmantošanas viedokļa, kā arī noteikt projekta atbilstību tiem publiskās pārvaldes informācijas sistēmu konceptuālās arhitektūras principiem, kas atbilstoši projekta ietvaros izstrādājamā risinājuma saturam, ir tam piemērojami. Tiek izvērtēts:

9.1. projekta finansējuma apjomam atbilstošs ieguldījums SAM kopējo rādītāju sasniegšanā, saskaņā ar projektu iesniegumu vērtēšanas kritērijiem³ (turpmāk – kritēriji):

9.1.1. SAM 2.2.1.1.pasākumam „Centralizētu publiskās pārvaldes IKT platformu izveide, publiskās pārvaldes procesu optimizēšana un attīstība”:

9.1.1.1. kvalificējamo elektronizējamo publisko pakalpojumu (e-pakalpojumu) un projekta ietvaros pilnveidoto publiskās pārvaldes darbības procesu skaits un to atbilstība kritērijos noteiktajam maksimālajam izmaksu apjomam uz vienu modernizējamo procesu;

9.1.1.2. projekta ietvaros attīstāmo centralizēto atvērto informācijas sistēmu platformu skaits, ar centralizēto atvērto informācijas sistēmu platformu darbību saistīto modernizējamo koplietošanas pakalpojumu

² Detalizēto izmaksu un ieguvumu analīzi (finanšu analīzi un ekonomisko analīzi) jāpievieno projekta iesniegumam iesniegšanai Centrālā finanšu un līgumu aģentūrai saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 17.novembra noteikumu Nr.653 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 2.2.1. specifiskā atbalsta mērķa “Nodrošināt publisko datu atkalizmantošanas pieaugumu un efektīvu publiskās pārvaldes un privātā sektora mijiedarbību” 2.2.1.1. pasākuma “Centralizētu publiskās pārvaldes IKT platformu izveide, publiskās pārvaldes procesu optimizēšana un attīstība” īstenošanas noteikumi”15.punktu, ņemot vērā CBA (*cost benefit analysis*) vadlīnijas.

³ Darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” SAM 2.2.1.1.pasākuma „Centralizētu publiskās pārvaldes IKT platformu izveide, publiskās pārvaldes procesu optimizēšana un attīstība” kritēriji apstiprināti ar Uzraudzības komitejas 2015.gada 2.jūlija protokolu Nr.P-2015/UK/2 un SAM 2.2.1.2.pasākuma „Kultūras mantojuma digitalizācija” projektu iesniegumu vērtēšanas kritēriji apstiprināti Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.–2020.gada plānošanas perioda Uzraudzības komitejā 2016.gada 27.janvārī.

procesu skaits un tā atbilstība kritērijos noteiktajam maksimālajam izmaksu apjomam uz vienu modernizējamo procesu;

9.1.1.3. projekta ietvaros atkalizmantošanai publicēto un publiskās pārvaldes koplietošanai nodoto datu kopu skaits nosakot, ka katrai iestādei tās projektos, izņemot koplietošanas infrastruktūras platformu projektus, ir jāpublicē atkalizmantošanai vismaz 10 datu kopas un publiskās pārvaldes (ieskaitot pašvaldības) koplietošanai jānodod visas projekta tvērumā esošās būtiskās datu kopas, kas ir nepieciešamas citu publiskās pārvaldes institūciju (ieskaitot pašvaldību) funkciju veikšanai.

9.1.2. SAM 2.2.1.1.pasākumam “Kultūras mantojuma digitalizācija”:

9.1.2.1. projekta ietvaros izveidojamo vai pilnveidojamo elektronizējamo publisko pakalpojumu (e-pakalpojumu) un pilnveidoto publiskās pārvaldes pamatdarbības procesu skaits un to atbilstība kritērijos noteiktajām obligātajām prasībām;

9.1.2.2. projekta ietvaros attīstāmo centralizēto atvērto informācijas sistēmu platformu skaits, ar centralizēto atvērto informācijas sistēmu platformu darbību saistīto modernizējamo koplietošanas pakalpojumu procesu skaits;

9.1.2.3. projekta ietvaros atkalizmantošanai publicēto un publiskās pārvaldes koplietošanai nodoto datu kopu skaits nosakot, ka ir jāpublicē atkalizmantošanai vismaz 10 datu kopas un publiskās pārvaldes (ieskaitot pašvaldības) koplietošanai;

9.2. detalizētā projekta apraksta un tā pielikuma saturs, struktūra un noformējums, kas atbilst pielikumā iekļautajām sagatavēm:

9.2.1. kopsavilkuma saturs atbilst norādītajam un nav pretrunā ar detalizētajā projekta aprakstā iekļauto informāciju;

9.2.2. atspoguļota problēmu, mērķu un risinājumu saistība, kas pamato ar projektu veicamo intervenci;

9.2.3. rezultāta rādītāji izriet no projekta mērķiem, tie pamato projekta lietderību un ir saistīti ar sociālekonomisko ieguvumu aprēķina rādītājiem. Ir aprakstīts kā tiks nodrošināta rezultāta rādītāju izpilde;

9.2.4. aprakstīts redzējums par projektā plānoto risinājumu darbību pēc tā ieviešanas produkcijā;

9.2.5. detalizētais projekta apraksts un tā pielikums satur projekta tvērumam un apjomam atbilstošu un kvalificējamu pilnveidojamo (digitalizējamo) procesu aprakstus, ir skaidrota to pilnveides būtība un sasaiste ar rezultātiem.

9.2.6. procesu pilnveides rezultātā publisko pakalpojumu izveide vai pilnveide atbilst publisko pakalpojumu sniegšanu regulējošo normatīvo aktu prasībām;

9.2.7. detalizētais projekta apraksts un tā pielikums satur prasībām atbilstošu informāciju par atkalizmantošanai nododamām datu kopām, paredzot projekta tvērumam atbilstošus sadarbības risinājumus (datu apmaiņa, datu pakalpes, datu publicēšana);

9.2.8. detalizētais projekta apraksts un tā pielikums paredz projekta tvērumam atbilstošu būtisko arhitektūras elementu izmantošanas apliecinājumu vai neizmantošanas pamatojumu;

9.2.9. ja projektā tiek attīstīta koplietošanas platforma vai būtiski (koplietojami) IKT arhitektūras elementi, tad detalizētais projekta

apraksts un tā pielikums satur prasībām atbilstošu būtisko arhitektūras elementu attīstības robežšķirtņu aprakstu;

- 9.2.10. ja projektā tiek attīstīti IKT infrastruktūras koplietošanas koplietošanas pakalpojumi, tad tas ir pamatots atbilstoši Ministru kabineta 2015.gada 17. novembra noteikumu Nr. 653 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 2.2.1. specifiskā atbalsta mērķa "Nodrošināt publisko datu atkalizmantošanas pieaugumu un efektīvu publiskās pārvaldes un privātā sektora mijiedarbību" 2.2.1.1. pasākuma "Centralizētu publiskās pārvaldes IKT platformu izveide, publiskās pārvaldes procesu optimizēšana un attīstība" īstenošanas noteikumi" prasībām;
 - 9.2.11. ja projekta ietvaros IKT infrastruktūras koplietošanas pakalpojumi netiek attīstīti, tad ieguldījumi IKT infrastruktūrā netiek veikti;
 - 9.2.12. projekta detalizētais apraksts satur attīstāmā IKT risinājuma darbināšanai plānoto koplietošanas un ārpalpojumu struktūras aprakstu, kurā identificēti izmantot plānotie IKT infrastruktūras un augstākas pievienotās vērtības pakalpojumi;
 - 9.2.13. ja projekta ietvaros tiek izveidota vai attīstīta informācijas sistēma, detalizētais apraksts apliecina un izskaidro, kā tās arhitektūra un tehnoloģiskie risinājumi nodrošina iespēju tās darbināšanai efektīvi izmantot skaitļošanas jaudas īres vai augstāka līmeņa informācijas un komunikācijas tehnoloģiju koplietošanas un ārpalpojumus;
 - 9.2.14. apraksts par projekta ietvaros pilnveidojamo procesu mijiedarbību ar procesiem pašvaldībās un tām nododamiem informācijas vienumiem;
 - 9.2.15. informācija par projekta organizāciju un pārvaldību ir pietiekama un apmierinoša;
 - 9.2.16. iekļauts sociālekonomiskās lietderības apraksts un pēc projekta pabeigšanas plānotais uzturēšanas izdevumu apjoms, ņemot vērā ietaupījumus, kas veidojas projekta rezultātā;
 - 9.2.17. detalizētais projekta apraksts un tā pielikums paredz projekta ietvaros attīstīto risinājumu izmantošanas veicināšanas aktivitātes specifiskām mērķauditorijām un tās nepārklājas ar centralizēti plānojamām e-prasmju attīstības aktivitātēm.
10. Detalizēto projekta aprakstu vērtēšanu VARAM veic 20 darba dienu laikā pēc detalizētā projekta apraksta reģistrēšanas VARAM lietvedībā.
 11. VARAM veic detalizēto projektu aprakstu izvērtēšanu, ja nepieciešams, iesaistot arī pašvaldību kompetenču centrus. Pašvaldību kompetenču centri (Ventspils digitālais centrs un Rīgas domes informācijas tehnoloģiju centrs) sniedz atzinumus par projekta ietvaros piedāvāto risinājumu atbilstību valsts pārvaldes un pašvaldību datu apmaiņas un sadarbības prasībām, kas var ietvert pašvaldību koplietošanas informācijas sistēmu pielāgošanas prasības.
 12. Ja vērtēšanas laikā tiek konstatēts, ka detalizētā projekta aprakstā iekļautā informācija nav pietiekama tā izvērtēšanai atbilstoši šīs metodikas 9.punktā minētajiem nosacījumiem vai tiek konstatētas būtiskas neatbilstības minētajiem nosacījumiem, VARAM lūdz projekta iesniedzējam veikt precizējumus detalizētajā projekta aprakstā un atkārtoti iesniegt precizētu detalizētu projekta aprakstu. Ja konstatētas neatbilstības ir mazāk būtiskas un labojumi to novēršanai ir nepārprotami skaidri, VARAM var sniegt pozitīvu atzinumu ar nosacījumiem par obligāti veicamiem precizējumiem projekta aprakstā pirms tā virzības iekļaušanai IKT mērķarhitektūrā.

13. Projekta apraksta atkārtotas izvērtēšanas termiņš ir 10 darba dienas.

V Projekta iekļaušana IKT mērķarhitektūrā

14. Par projektiem, kuru atbilstība ir izvērtēta, VARAM sagatavo un nosūta iesniedzējam saskaņojumu vēstules veidā, kurā norāda:

14.1. identificēto risku sarakstu, kas ietekmē citus IKT mērķarhitektūrā iekļaujamus projektus vai apdraud projekta plānoto ieguldījumu kopējo SAM rādītāju sasniegšanā;

14.2. VARAM plānotās darbības konstatēto risku pārvaldībai sadarbībā ar projekta iesniedzēju IKT mērķarhitektūras īstenošanas koordinēšanas ietvaros;

14.3. ja nepieciešams – pirms projekta iekļaušanas IKT mērķarhitektūrā veicamos precizējumus projekta aprakstā;

14.4. mērķarhitektūras versijas numuru;

14.5. VARAM kontaktpersonas sadarbībai ar projekta īstenošanu projekta virzības iekļaušanai IKT mērķarhitektūrā (ja nepieciešams), kā arī īstenošanas un tās uzraudzības laikā.

15. Pēc šīs metodikas 14.punktā norādītā saskaņojuma saņemšanas, par projekta īstenošanu atbildīgā nozares ministrija sagatavo un virza apstiprināšanai Ministru kabinetā rīkojumu par projekta iekļaušanu IKT mērķarhitektūrā.

VI IKT mērķarhitektūrā iekļauto detalizēto projektu aprakstu izmaiņu izvērtēšana un saskaņošana

16. Nepieciešamības gadījumā projekta iesniedzējs sagatavo precizējumus detalizētajā projektā aprakstā, kas iekļauts IKT mērķarhitektūrā, un iesniedz precizēto detalizēto aprakstu VARAM šīs metodikas III sadaļā noteiktajā kārtībā, pievienojot:

16.1. šīs metodikas 2.2.apakšpunktā norādīto pielikumu;

16.2. pavadvēstuli, kurā apkopoti un pamatoti piedāvātie precizējumi detalizētajā projekta aprakstā un tā pielikumā.

17. VARAM 10 darba dienu laikā izvērtē iesniegto precizēto detalizēto projekta aprakstu šīs metodikas IV sadaļā noteiktajā kārtībā, papildus vērtējot plānoto izmaiņu ietekmi uz projekta mērķa, rezultātu un iznākuma rādītāju sasniegšanu:

17.1. ja plānotās izmaiņas neietekmē projekta mērķa sasniegšanu, to rezultātā netiek samazināti rezultāta un iznākuma rādītāji, netiek palielināts projekta kopējais finansējums un VARAM atbalsta precizējumu veikšanu, tad VARAM saskaņo precizēto detalizēto aprakstu un tā pielikumu;

17.2. ja precizējumi ietekmē projekta mērķa sasniegšanu vai to rezultātā tiek samazināti rezultāta vai iznākuma rādītāji, vai tiek palielināts projekta kopējais finansējums un VARAM atbalsta precizējumu veikšanu, tad atbildīgā ministrija virza grozījumus Ministru kabinetā apstiprinātajā un valsts vienotajā mērķarhitektūrā iekļautajā projekta aprakstā atbilstoši šīs metodikas V sadaļā noteiktajam.

18. VARAM informē sadarbības iestādi – Centrālo finanšu līgumu aģentūru par saskaņotajām izmaiņām detalizētajā projekta aprakstā.

19. VARAM publicē šīs metodikas 17.1. apakšpunktā minēto saskaņoto vai šīs metodikas 17.2.apakšpunktā minēto apstiprināto precizēto detalizēto projekta aprakstu VARAM tīmekļvietnē.

Pielikumi:

- 1) Detalizētā projekta apraksta veidlapa uz 15 (piecpadsmit) lapām;
- 2) Detalizētā projekta apraksta pašvērtējuma veidlapa uz astoņām lapām;
- 3) Ieteicamie pasākumi projekta rezultātu izmantošanas nodrošināšanai uz divām lapām;
- 4) Apliecinājuma veidlapa uz vienas lapas;
- 5) Apliecinājuma veidlapa-2 uz vienas lapas.

Informācijas sistēmu arhitektūras nodaļas vadītājs

L.Linabergs

lauris.linabergs@varam.gov.lv

IKT pārvaldības procesu vadītāja

L.Kalniņa

lelda.kalnina@varam.gov.lv